

Bijeenkomst #2 (28 mei 2026) Vijfde bijeenkomst sinds de start van het project

11 professionals uit de welzijns- en gezondheidssector deel die betrokken zijn bij perinatale begeleiding in de Brusselse Zorgzone Noord-Oost.

Zie presentatie [hier](#).

Bijeenkomsten van professionals uit de welzijns- en gezondheidssector om de begeleiding van zwangere vrouwen en hun gezinnen te verbeteren. Uitgaande van de context van perinatale zorg die specifiek is voor Zorgzone Noord-Oost zijn de doelstellingen van de bijeenkomsten:

- stimuleren dat de spelers elkaar leren kennen, samenwerken en netwerken
- ervaringen uit de praktijk delen
- samenwerken met alle spelers uit de welzijns- en gezondheidssector op het gebied van screening, begeleiding en coördinatie

Op deze bijeenkomst werd het thema 'geïnformeerde toestemming' verkend door een klinische situatie te analyseren waarmee de aanwezige professionals te maken hadden. Dit thema kwam tijdens eerdere bijeenkomsten al aan bod en werd aangemerkt als een belangrijke overkoepelende uitdaging voor de screenings-, begeleidings- en coördinatiefuncties.

Nieuws

• **Symposium over perinatale zorg en geestelijke gezondheid** (26 maart 2026). Sommige deelnemers vinden dat er te weinig ruimte was voor Nederlandstalige spelers. De inhoud werd als zeer interessant beschouwd, maar het gevoel van taalkundig isolement is reëel: «we zijn een kleine groep en voelen ons geïsoleerd als Nederlandstaligen». Bru-Stars (bicommunautair) verwijst naar het Perinatal Mental Health Platform, dat wordt voorgesteld als een relevante tweetalige hulpbron.

• **Mindmap Crosslink/Bru-Stars** 'Zorgtraject tijdens de eerste 1000 dagen' (enkel in het Frans), met de volgende feedback van de deelnemers van vandaag:

- Presentatie van de mindmap door Bru-Stars en bespreking over de tool, het gebruik ervan en de updates;
- Voorstel om VBOV op te nemen in het onderdeel 'Suivi ambulatoire médical et paramédical' en BruZEL in de 'espaces de collaboration et/ou interventions'; de rol van CHW's (Community Health Workers) in de mindmap ter discussie stellen.
- Verbeteringsvoorstel: een filter toevoegen voor het werkgebied van de organisaties.
- Bru-Stars vraagt feedback om de tool aan te vullen of te corrigeren

• Presentatie van **BabyZen** (CSD):

- Presentatie van de diensten en activiteiten van de dienst.
- Uitwisseling en vragen over de samenstelling van het team (verloskundige en verpleegkundige), over de toegankelijkheid (er is momenteel een wachtlijst), over de kosteloosheid (kosteloos voor kwetsbare personen, bescheiden bijdrage voor anderen) en de duur van de begeleiding (maximaal twee jaar begeleiding van vrouwen via het programma)

Bespreking

Workshop over geïnformeerde toestemming

De context rond geïnformeerde toestemming werd voorgesteld en er werd verwezen naar de wet betreffende de rechten van de patiënt van 2002 (herzien in 2024): in het kader van die wetgeving, die de dialoog tussen patiënten en zorgverleners benadrukt, werd gesproken en gedebatteerd over de verwijzingen naar mondelinge en schriftelijke toestemming, naar de inhoud (risico's, onderzoeken, operaties, financiële kosten enz.) waarop de geïnformeerde toestemming betrekking heeft, en naar de mogelijkheid om de toestemming in te trekken.

Save the date

De volgende bijeenkomst over perinatale zorg vindt plaats op **24/09/2026 om 12.00 uur**. Zie de agendapagina [—> hier](#).

De deelnemers deelden verschillende situaties en legden de nadruk op de negatieve gevolgen van het ontbreken van geïnformeerde toestemming voor het vertrouwen van de betrokkene en het welzijns- en gezondheidstraject. In de praktijk bleek uit verschillende getuigenissen dat er bij contacten met zorgverleners systematisch geen geïnformeerde toestemming wordt gegeven.

Na de uitwisseling werd een van de door de deelnemers aangedragen situaties verder uitgediept met een gezamenlijke analyse (6 W's). Die methode leverde enkele aandachtspunten op:

- Als de zwangere vrouw zich in een noodsituatie bevindt of het erg moeilijk heeft, kan het delen van informatie en het geven van toestemming (voor een behandelplan) complex zijn, omdat het op dat moment niet als een prioriteit wordt beschouwd;
- Er moeten opleidings- en bewustmakingsprogramma's komen voor professionals in de welzijns- en gezondheidszorg, waarin ook kritieke en complexe situaties in het perinatale traject aan bod komen;
- Het is belangrijk om binnen de welzijns- en gezondheidsteams tijd te maken voor vergaderingen, besprekingen en supervisie, om, naast de technische en juridische aspecten, gezamenlijk na te denken over geïnformeerde toestemming in de praktijk.

BIB-workshop

Na afloop van de bijeenkomst kregen sommige deelnemers tijdens een workshop meer inzicht in de praktische werking van het BIB-platform (gegevens invoeren, screening, gestelde vragen enz.). Een door BIB voorbereid casusvoorbeeld hielp de deelnemers om de weg te vinden in het BIB-platform.

Vooruitzichten voor de volgende bijeenkomst

Er staat een presentatie over de rol van de CHW's/Buurtactierela's op het programma omdat de groep daar interesse in had. Er wordt gekeken of er nog andere sprekers kunnen worden uitgenodigd die actief zijn in perinatale outreach.

Uit de uitwisselingen tijdens deze sessie kwamen ook verschillende thema's naar boven voor het vervolg van de cyclus:

- Verder nadenken over **geïnformeerde toestemming** in de praktijk, met name aan de hand van bestaande hulpbronnen zoals Proforal en de door Cultures & Santé ontwikkelde tools;
- Het onderwerp verbreden tot verder dan toestemming in strikte zin, naar de uitdagingen om de **band met kwetsbare mensen** gedurende het hele perinatale traject in stand te houden.

WG Verbinding perinatale zorg

De werkgroep 'Verbinding perinatale zorg' is een operationeel en doelgericht platform dat rond een ziekenhuis (dat de overeenkomst met Born in Belgium Professionals - BIB heeft ondertekend) de ambulante partners samenbrengt die betrokken zijn bij de zorgtrajecten van zwangere vrouwen en gezinnen. Het programma is begin 2026 van start gegaan en is specifiek gericht op de prioriteiten en samenwerkingsverbanden rond de vier verstrekkingen van BIB. De werkgroep is bedoeld als een tijdelijk initiatief, afhankelijk van de behoeften die worden geuit.

Het is de bedoeling dat de besluiten, aanpassingen en procedures waaraan in de WG Verbinding perinatale zorg wordt gewerkt, opnieuw worden besproken en gedeeld tijdens de bijeenkomsten rond perinatale zorg die specifiek zijn voor elke zorgzone. Het is een circulaire beweging: de bevindingen uit het veld voeden de WG's en de operationele vooruitgang van de WG's verrijkt vervolgens de lokale dynamiek in de zorgzones.

Werkgroep Verbinding perinatale zorg:

De deelnemers van Zorgzone Noord-Oost hebben gereageerd op een samenvatting van de uitwisselingen binnen de verschillende werkgroepen. De uitwisselingen gingen over de complementariteit tussen ziekenhuis en ambulante zorg, waarbij het voorbeeld van CHU Saint-Pierre/UMC Sint-Pieter werd aangehaald, waar een parttime medewerker zorgt voor de BIB-coördinatie.

Er werden een aantal ideeën aangedragen: BIB-opleidingen organiseren in het ziekenhuis en daar spelers uit de ambulante zorg bij uitnodigen, of de uitwisseling van technische expertise tussen de eerstelijnszorg en het ziekenhuis stimuleren. Een aanwezige dienst voor gezinsplanning had wel een BIB-overeenkomst ondertekend, maar maakt nog geen gebruik van de verstrekkingen van het programma voor de eerste 1000 dagen. Dit illustreert hoe belangrijk het is om de eerstelijnsspelers meer bij de initiatieven te betrekken.

Er werd een fundamentele vraag gesteld over de continuïteit van de begeleiding: zodra de vrouw het ziekenhuis verlaat, houdt de rol van bepaalde spelers op. Als het ziekenhuis de coördinatie en de financiering van het programma van de eerste 1000 dagen volledig voor zijn rekening neemt, kan dat dus de continuïteit in gevaar brengen - een punt dat door de groep als een belangrijke uitdaging werd aangemerkt.